

РЕШЕНИЕ

№ 41

гр. Плевен, 01.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, V ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: С. ЦВ. КРЪСТЕВА

Членове: РЕНИ В. ГЕОРГИЕВА
ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА

при участието на секретаря И. П. Ц.
като разгледа докладваното от С. ЦВ. КРЪСТЕВА Въззивно гражданско дело № 20234400500828 по описа за 2023 година

ПРОИЗВОДСТВО по чл.258 и сл. от ГПК.

Въззивното гражданско производство пред Окръжен съд- гр.Плевен е образувано на основание въззивна жалба от В. П. П. с ЕГН***** чрез адв. С. М. срещу Решение № 285/ 25. 08. 2023 г. по гр. д. № 832 /2022 г. по описа на РС- Червен бряг.

Въззивният жалбоподател твърди, че решението в обжалваната част е незаконосъобразно, необосновано и неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. С въззивната жалба е отправено искане за обезсилване на първоинстанционното решение като недопустимо поради произнасяне от съда по непредявен иск или отмяна на решението на районния съд като неправилно и незаконосъобразно и за отхвърляне на предадените искове като неоснователни и недоказани като бъдат присъдени направените по делото разноски пред двете инстанции.

Въззиваемата страна Д. И. К. с ЕГН***** не е изразил становище по въззивната жалба.

ВЪЗЗИВНИЯТ СЪД, като извърши проверка по допустимостта на въззивната жалба съгласно чл.267, ал.1 от ГПК при съответно прилагане на чл.262 от ГПК, установи следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, срещу съдебен акт, подлежащ на обжалване, от надлежна страна, която има правен интерес да обжалва решението, поради което е

ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА и следва да бъде разгледана по същество.

ВЪЗЗИВНАТА ЖАЛБА е ОСНОВАТЕЛНА.

С обжалваното решение районният съд въз основа на доказателствата е осъдил В. П. П. с ЕГН***** да заплати на Д. И. К. с ЕГН***** на основание чл. 74 ЗЗД сумата от 7900 лв., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба – 22. 08. 2022 г. до окончателното ѝ погасяване, представляваща платен без основание чужд дълг, възникнал по договор за паричен заем № 300420677371 сключен между „Профи Кредит България“ ЕООД и ответника В. П. П.. С решението В. П. П. е осъдена да заплати на Д. И. К. на основание чл. 78, ал.1 ГПК направените деловодни разноски в съдебното производство.

За да постанови решението си районният съд въз основа на доказателствата е приел, че разпоредбата на чл. 74 ЗЗД изисква изпълнение на чуждо задължение, което освобождава длъжника спрямо него вия кредитор и наличие на правен интерес на третото лице да стори това. Съдът е посочил, че правният интерес се разбира като опасност от настъпване на неблагоприятни имуществени последици по отношение на изпълняващия чуждото задължение и то само във връзка с отношенията с кредитора на длъжника. В конкретния случай първоинстанционният съд е приел, че правният интерес на ищеца се определя от обстоятелството, че при неизпълнение на задължението за изплащане на кредита за ответницата биха настъпили неблагоприятни обстоятелства, свързани с принудителното изпълнение на задължението и повишаване в тази връзка на финансовата тежест. Въз основа на тези изводи съдът е уважил предявеният иск изцяло.

Въззивният съд счита, че решението е **незаконосъобразно, постановено е в нарушение на материалния закон и следва да бъде отменено по следните съображения:**

По делото не се спори, че страните са се познавали, живели са известно време заедно и че въззивницата е имала задължения по договор за потребителски кредит с „Профи Кредит България“ ЕООД.

Страните не спорят и затова, че въззиваемият погасил кредита в полза на въззивницата чрез плащане към кредитора по договора за кредит.

СПОРЕН е въпросът дължи ли въззивницата връщане на сумата използвана за погасяване на кредита на въззиваемия.

-

Въззивният съд счита, че правилно е квалифициран предявеният иск с правно основание чл. 74 ЗЗД, тъй като в исковата молба се твърди, че въззиваемият е погасил дълга на въззивницата чрез плащане към трето лице (кредитор). Правото на третото лице да претендира за изплатена сума за погасяване на чужд дълг е разпоредбата на чл. 74 ЗЗД, съгласно която този, който е изпълнил едно чуждо задължение, като е имал правен интерес

да стори това, встъпва в правата на кредитора.

Във въззивната жалба са изложени доводи, че съобразно твърденията на ищеца за плащане на претендираната сума без основание при липса на валидно правоотношение с ответницата сочи за отговорност на ответницата при неоснователно обогатяване, а не при законна суброгация. Въззивният съд счита, че възраженията на въззивницата относно правната квалификация на иска са неоснователни, тъй като правото на третото лице погасило чужд дълг да получи плащане от длъжника е именно разпоредбата на чл. 74 ЗЗД. В случая твърденията на ищеца за липсата на валидни правоотношения между ищеца и ответника относно плащането и липсата на основание за плащането от страна на въззиваемия определят допълнително правната квалификация на иска по чл. 74 ЗЗД с оглед на това, че е налице погасяване на чужд дълг без да са налице правоотношения по този дълг между страните в производството и кредитора. Следва да се има предвид, че плащането от страна на ищеца в полза на ответницата не е без основание – налице е водене на чужда работа без мандат, което е свързано с вътрешните отношения между страните по повод погасяването на задължението по договора за кредит между ответницата и „Профи Кредит България“ ЕООД. В този смисъл е Решение № 821 от 07. 07. 2008 г. по гр. д. № 3703/ 2007 г., II г. о. съгласно което когато третото лице плаща на кредитора и погасява задължението на длъжника, то възможността да му се върне обратно това, което е платила, зависи от вътрешните отношения между него и длъжника: мандат, договор за заем, управляване на чужда работа без мандат, плащане без всякакво основание – напр. по грешка, дарение. Третото лице има интерес да замести удовлетворения кредитор в правата му, следователно и в преимуществата, с които кредиторското вземане може да бъде съпроводено. По тези причини съдът счита, че правната квалификация на иска от първоинстанционния съд е правилна, още повече, че страните не са възразили по това при обявяване на доклада по чл. 146 ГПК.

Що се отнася до основателността на предявения иск с правно основание чл. 74 ЗЗД съдът счита, че същият е неоснователен и недоказан. Разпоредбата на чл. 74 ЗЗД изисква наличие на две основни предпоставки: 1) изпълнение на задължение от трето лице и 2) правен интерес на третото лице от изпълнението.

Въз основа на доказателствата по делото се установява по безспорен начин, че ищецът е изплатил дължимата сума от ответницата по договора за кредит, като същата е освободена от задълженията си по този договор.

Що се отнася до интереса на третото лице от изпълнение, от доказателствата по делото (а и това се твърди от ищеца в исковата молба) се установява, че той е бил освобождаването на ответницата от дълга ѝ с оглед сключване на бъдещ договор за кредит от ищеца и ответницата във връзка с техния съвместен живот.

Съдът счита, че посочените факти като правен интерес по смисъла на чл. 74 ЗЗД са ирелевантни за предявения иск и не обосновава неговата основателност. Съдебната практика определя, че наличие на правен интерес от изпълнение за третото лице съществува когато е налице опасност от настъпването на неблагоприятни имуществени последици по отношение

на изпълняващия чуждото задължение, и то само във връзка с отношенията му с кредитора по първоначалното вземане. Следва да е налице конкретна зависимост между отношенията кредитор – длъжник, които да засягат, в смисъл да застрашават имуществени права на третото лице, на което поради това да се признае правен интерес от изпълнение. (Решение № 773 от 15. 07. 2002 г. на ВКС по гр. д. № 1534/ 2001 г., V г.о.; Решение № 459 от 08. 06. 2010 г. та ВКС по гр. д. № 1238/ 2009 г., IV г.о., ГК).

В правната доктрина са посочени и конкретни случаи на правен интерес в хипотезата на чл. 74 ЗЗД, при които неизпълнението би довело до неблагоприятни имуществени последици за трето лице: при наличие на изискуемо вземане на кредитора срещу третото лице (при солидарните задължения, поръчителите, гарантите по банкова гаранция, имуществените застраховки, при даване на кредитора на реално обезпечение за главния дълг или при закупуване на заложена или ипотечирана вещ); когато третото лице не е страна по правоотношението с кредитора (при конкуренция на няколко ипотечи върху един и същи недвижим имот).^[1]

В конкретния случай не са доказани преки имуществени неблагоприятни последици за ищеца при неизпълнение на задължението по договора за кредит от ответницата, поради което съдът приема, че липсва доказан правен интерес за ищеца при погасяването на кредита по смисъла на чл. 74 ЗЗД. С оглед на това, че двете предпоставки на чл. 74 ЗЗД са определени кумулативно, то липсата на която и да е от тези предпоставки води до неоснователност на иска и неговото отхвърляне. Следователно предявеният иск е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

Въз основа на изложеното въззивният съд счита, че обжалваното решение е постановено в нарушения на материалния закон, същото е неправилно и незаконосъобразно и следва да бъде отменено изцяло, като предявеният иск с правно основание чл. 74 ЗЗД следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

С оглед изхода на делото следва ищецът да заплати на ответницата направените по делото разноски в първата инстанция в размер на 800 лв. за адвокатско възнаграждение на основание чл. 78, ал.1 ГПК.

С оглед изхода на делото въззиваемият следва да заплати на въззивницата на основание чл. 273 вр. чл. 78, ал.2 и чл. 80 ГПК направените по делото разноски в настоящата инстанция в размер на 158 лв. платена държавна такса за въззивно обжалване и 1000 лв. платено адвокатско възнаграждение, за което са представени доказателства по делото.

По изложените съображения и на основание чл. 271, ал.1, пр.2 ГПК, съдът

^[1] Калайджиев А., Облигационно право, обща част, С., 2007, с.292, 293.

РЕШИ:

ОТМЕНЯ като неправилно и незаконосъобразно Решение № 285/ 25. 08. 2023 г. по гр. д. № 832 /2022 г. по описа на РС- Ч.Б. като вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен и недоказан предявеният на основание чл. 74 ЗЗД иск от Д. И. К. с ЕГН***** с адрес с. Д.И., обл. П., ул.“42 – ра“№1 чрез адв. И. Т. от АК- П., с адрес гр.П., ул.“Р.Д.“**** срещу В. П. П. с ЕГН***** с адрес гр. Ч.Б. П., ул.“Г. С. Р.“**** чрез адв. С. М. от АК- Плевен със СЪДЕБЕН АДРЕС П., ул.“Б.“**** за сумата от 7900 лв., представляваща изплатено задължение от Д. И. К. в полза на В. П. П. по Договор за потребителски кредит Стандарт № 300420677371/ 22. 01. 2020 г., сключен между „Профи Кредит България“ ЕООД и ответника В. П. П..

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал.2 ГПК Д. И. К. с ЕГН***** да заплати на В. П. П. с ЕГН***** направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 800 лв. в първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл.273 вр. чл. 78, ал.1 ГПК Д. И. К. с ЕГН***** да заплати на В. П. П. с ЕГН***** направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. и за платена държавна такса в размер на 158 лв. за въззивно обжалване.

РЕШЕНИЕТО на основание чл. 280, ал.3, т.1, пр. 1 ГПК подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____